

Pomembna knjiga

Slovenija 1945 - Smrt in preživetje po drugi svetovni vojni

Izvirnik: Slovenia 1945, Memories of Death and Survival after World War II

Avtorja: John Corsellis in Marcus Ferrar
Prevedla: Evelina Ferrar

Spremna beseda: Drago Jančar

Urednica: Nela Malečkar

Založba Mladinska knjiga, zbirka Premiki
Kaj človeka določa bolj: kraj bivanja, država, nacionalnost, Bog, v katerega veruje, ali ljudje, s katerimi (so)biva, dogodki ali naključja?

Ob prebiranju knjige Slovenija 1945 se nam ponudi odgovor, da je v določenih zgodovinskih trenutkih zagotovo najpomembnejši splet vsega naštetega. Po drugi strani pa je res, da smo Slovenci ujeti na prepihu, kjer so se v 20. stoletju bliskovito menjavale države (s tem pa tudi meje in "bogovi").

Dogodki med drugo svetovno vojno in tik po njej so v knjigi osvetljeni z več zgodovinskih zornih kotov. Eno videnje ponujata Marcus Ferrar, dolgoletni dopisnik Reuterja v Vzhodni Evropi, ter John Corsellis, ki je bil kot mladenič bolničar na avstrijskem Koroškem, danes pa dragoceni pričevalec z obrobja

tragičnih dogodkov.

Ferrar in Corsellis sta zbrala pričevanja in življenjske zgodbe katoličanov antikomunistov, (tudi) tistih, ki se jim je uspelo rešiti prek begunskih taborišč v Avstriji in so si novo življenje ustvarili v Argentini, ZDA, Kanadi, Veliki Britaniji ... Berejo se kot kronologija dogodkov med drugo svetovno vojno, ko se je hkrati z odporom proti okupatorjem na slovenskih tleh začela državljanska vojna med komunističnim in protikomunističnim taborom. Osvetlujejo umik domobranske armade in civilistov na Koroško, njihovo vrnitev z vlakovnimi transporti v Slovenijo, poboje na skritih

lokacijah v Sloveniji, življenje preživelih, med katerimi so mnogi dosegli velike uspehe in poskuse sprave v demokratični Sloveniji. Najbolj pretresljiv del knjige so pričevanja preživelih, zgodbe in usode posameznikov. Knjiga bo marsikomu omogočila premislek o moralnih dilemah evropskega človeka, ki nas spremljajo od antike do danes, poudarja avtor spremne besede Drago Jančar.

Slovenski prevod knjige Slovenija 1945 je izšel le pol leta po angleški izdaji pri založbi Taurus

in predstavitvi v Londonu. Delo ni prizanesljivo ne do Britancev ne do takratnih jugoslovanskih oblasti. Avtorja sta med drugim pozvala premiera Tonyja Blaira, naj Sloveniji izrazi obžalovanje.

Upajmo, da knjiga ne bo razgrela strasti in pogrela zamer med Slovenci, temveč da

Pogovor z avtorjema (drugi z leve Marcus Ferrar, drugi z desne John Corsellis) v Klubu Cankarjevega doma je usmerjal zgodovinar Jože Dežman; v sredi je prevajalka Evelina Ferrar, skrajno desno dr. Tine Velikonja.

bi konstruktivno pripomogla k spravi našega naroda.

Dužanka Pene